

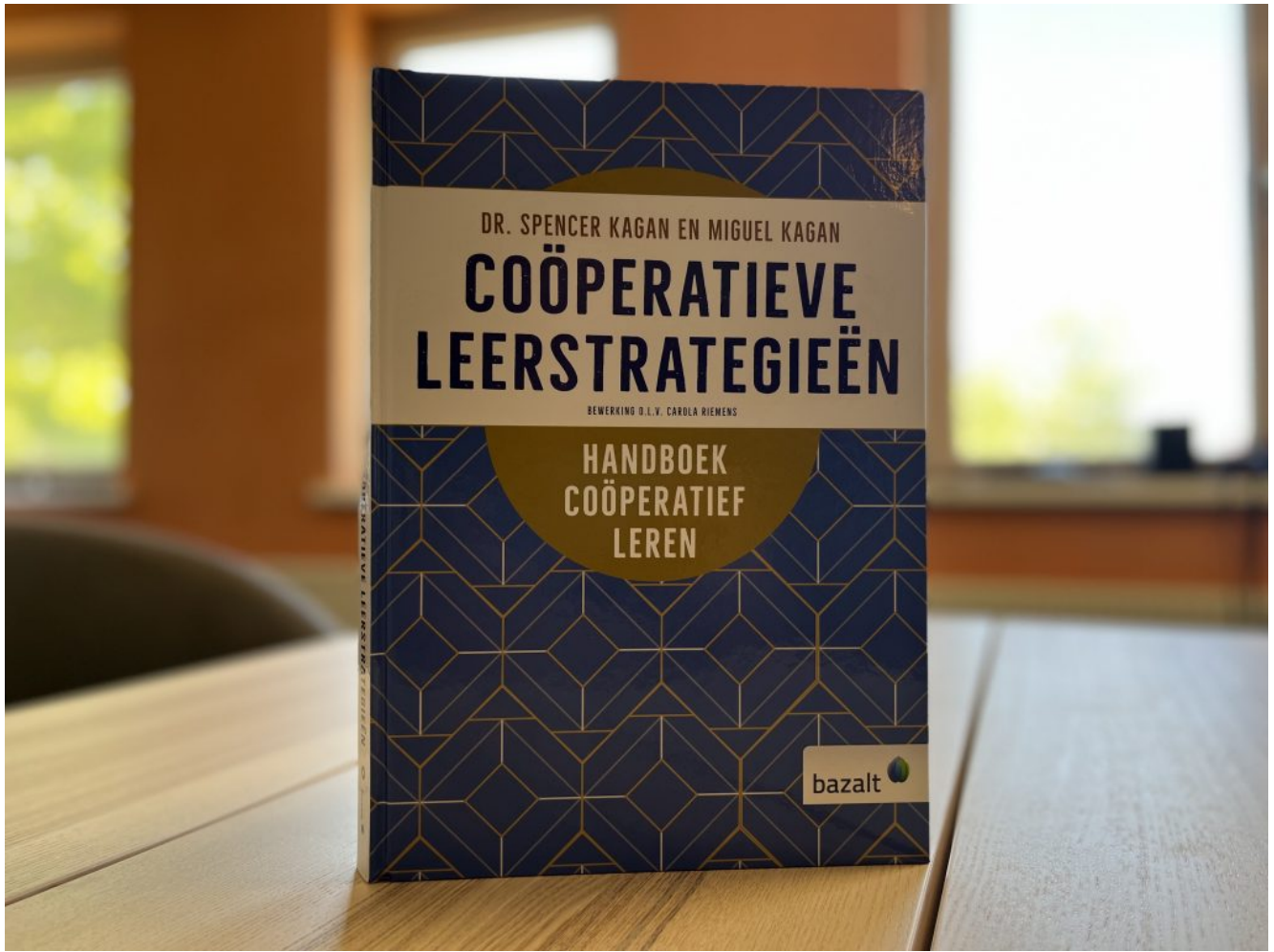
Coöperatieve leerstrategieën: een review

written by Michiel Lucassen

10 mei 2022

Onderwijs lijkt de afgelopen jaren steeds meer toegespitst op het individu. Leerlingen en studenten krijgen programma's op maat en steeds meer keuzevrijheid. Daarbij wordt het groepsproces nog wel eens vergeten! En dat terwijl het werken in tweetallen of in groepen enorm sterk kan zijn voor het leerproces. Maar hoe pak je dit aan? Het boek 'Coöperatieve leerstrategieën' probeert hierbij stap voor stap te helpen.

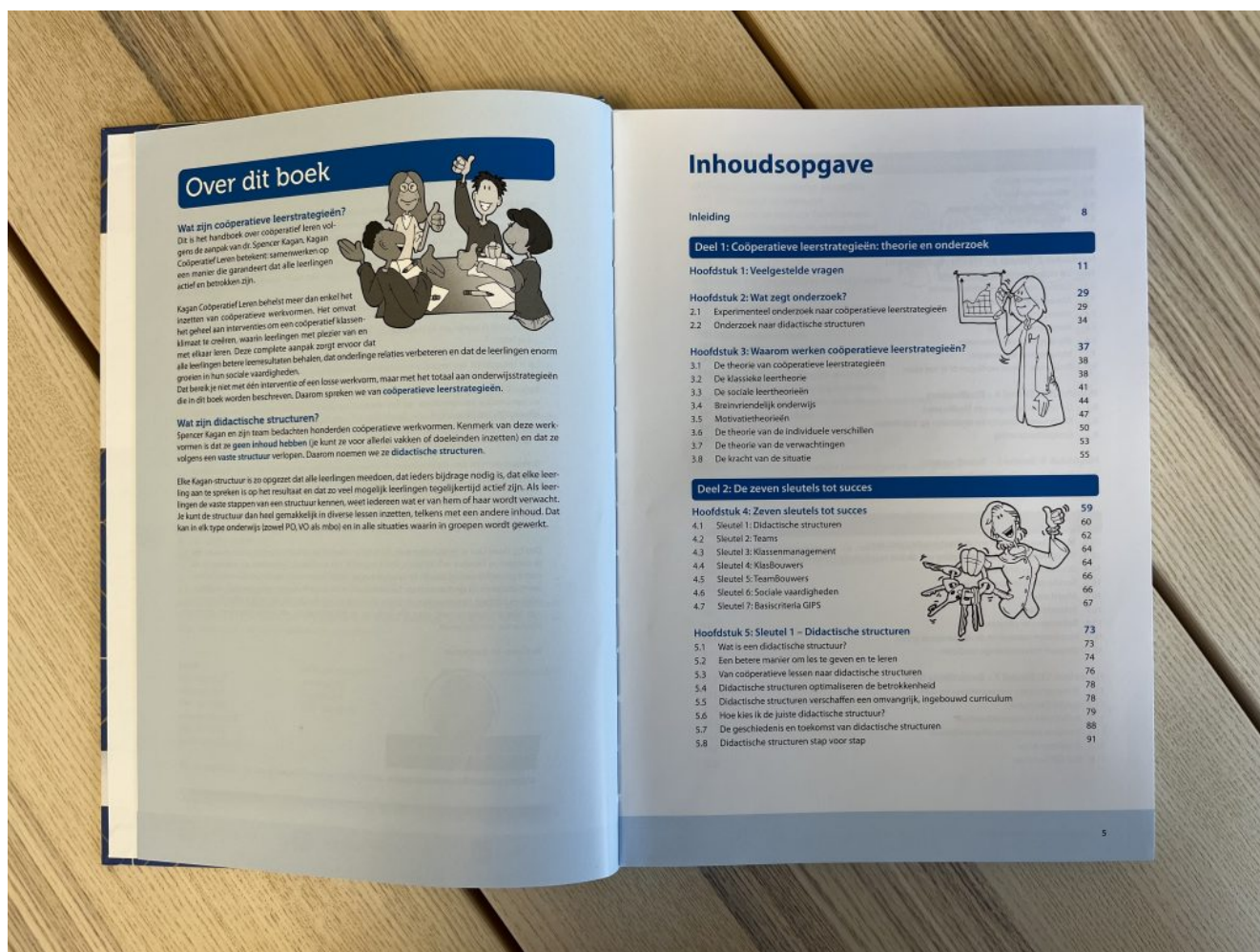

Coöperatieve leerstrategieën

Leerlingen of studenten laten samenwerken kan voor een enorm krachtige bijdrage zorgen in het leerproces. Eerder schreven we ook over het inzetten op het groepsproces, en het boek van Kagan probeert hier ook in te ondersteunen. Spencer Kagan heeft in zijn carrière veel verschillende 'didactische structuren' ontworpen. Dit is de term die hij hanteert voor een coöperatieve werkvorm die via vaste stappen verloopt. Deze 'stappenplannen' gaan uit van een aantal basis elementen:

- Alle deelnemers zijn actief & doen mee
- Ieders inbreng is belangrijk: het is niet mogelijk om je te 'verschuilen'
- Het is toepasbaar in elke situatie waarin er met groepen wordt gewerkt.

Het boek bestaat uit 15 hoofdstukken, verdeeld over 4 delen. In deel 1 staat de theorie en het onderzoek centraal: wat zegt dit over coöperatieve werkvormen? Dit zorgt voor een goede basis om mee aan de slag te gaan: je hebt een inhoudelijke basis van het 'waarom', én je hebt het 'bewijs' dat het ook werkt.

De 7 sleutels

In deel 2 van het boek worden de '7 sleutels tot succes' besproken. Deze 7 sleutels zijn de basis van het werken met coöperatieve leerstrategieën, en vormen de inhoudelijke basis van het werken met deze werkvormen:

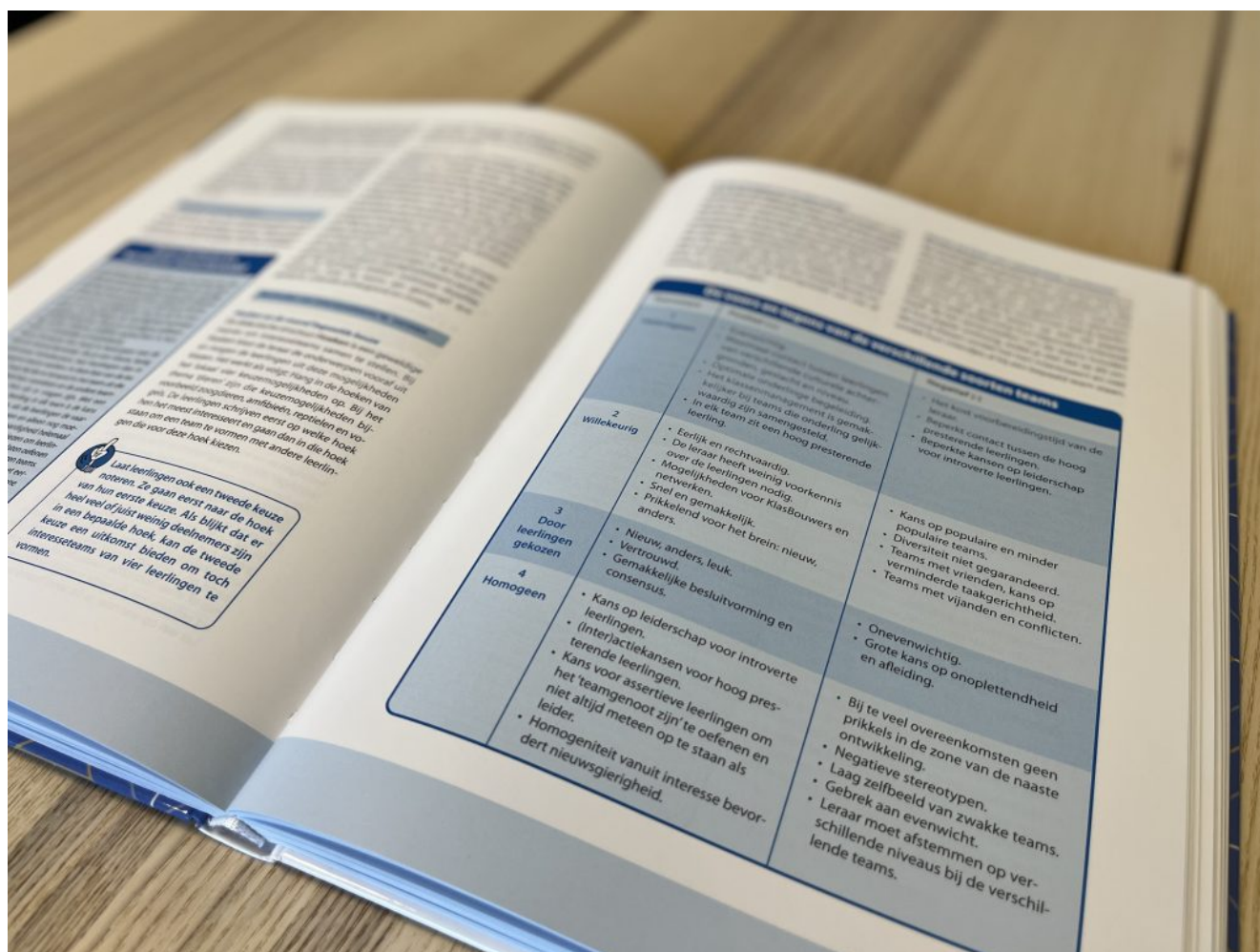
De zeven sleutels van Coöperatieve leerstrategieën	
Sleutel 1: Didactische structuren	Hoe en wanneer pas je didactische structuren toe?
Sleutel 2: Teams	Hoe en wanneer vorm je verschillende soorten groepen leerlingen?
Sleutel 3: Klassenmanagement	Hoe kun je een coöperatieve klas het beste managen?
Sleutel 4: KlasBouwers	Hoe maak je van je klas een hechte groep zorgzame, coöperatieve en actieve leerlingen?
Sleutel 5: TeamBouwers	Hoe maak je van groepen van drie, vier of vijf leerlingen coöperatieve en hechte teams?
Sleutel 6: Sociale vaardigheden	Hoe ontwikkel je bij leerlingen het vermogen tot samenwerking en sociaal vaardig gedrag?
Sleutel 7: Basiscriteria GIPS	Hoe gebruik je de vier criteria van coöperatieve leerstrategieën die het verschil maken met groepswork?
 Vernieuwenderwijs	

Deze sleutels worden uitvoerig behandeld, zonder dat het te veel is. Sterker: door de vlotte schrijfwijze en eenvoudige manier van uitleggen is het vaak snel helder en duidelijk. Bij elke sleutel worden ook veel voorbeelden gegeven én een aantal concrete werkvormen die je direct kunt toepassen.

Coöperatieve projecten

De verschillende structuren richten zich heel erg op het les-niveau, en daarom is er richting het einde van het boek ook speciale aandacht aan structuren die het les-niveau overstijgen. Zo kun je met de inhoud van coöperatieve leerstrategieën aan de slag binnen projecten en het maken van werkstukken. Hiermee krijgt de inhoud van het boek een extra verdiepende slag: het gaat dan meer nog over het ontwerpen van onderwijs dan om didactische werkvormen.

Er is daarbij aandacht voor de praktische werkvormen, maar ook voor onderdelen als inhoudelijke feedback geven en het helpen met reflectie. Ook hierbij is de toon en insteek hetzelfde als in de rest van het boek: het moet leerlingen en studenten aanzetten tot actie en tot denken.

Praktisch en toepasbaar

Het prettige aan de opzet van het boek is dat je kunt 'meegroeien' met het boek. Het is namelijk zo logisch opgezet dat je vanaf het begin aan de slag kunt met de verschillende leerstrategieën, maar daarbij ook de diepte in kunt gaan door alle achtergrond informatie te lezen. Daarbij blinkt het uit in praktische werkvormen die je direct kunt gebruiken in de klas, vaak zonder al te veel voorbereiding.

Door de heldere opzet, de omvang van de inhoud én de praktische insteek is dit boek dan ook zeker de moeite waard. Wat ons betreft dus een aanrader!

[Meer info & Bestellen](#)

Dit artikel is afkomstig van [Vernieuwenderwijs.nl](https://www.vernieuwenderwijs.nl).

Bekijk de meeste recente versie van ons artikel op onze website.

Ook vind je hier meer dan 600 andere artikelen, downloads en meer!

Vernieuwenderwijs